

פרוטוקול ישיבת תת הועדה להשאלה בין-ספרייתית שהתקיימה ב-

30.6.15

בספריה המרכזית, אוניברסיטת תל-אביב

השתתפו: לין פורת יו"ר וסטפני לביא (חיפה), דבורה שמידוב (ב"א), אריאלה סוקר (ב"ג), שי תמם (ב"ג רפואה), גילה עמנואל (העברית רוח וחברה), מרים שוימר (עברית חקלאות), עדנה האוזר (עברית מדעי הטבע), אירנה שוורצמן (עברית רפואה) זמירה ראובני ודודו המנחם (הספרייה הלאומית), אורלי ניסן-שלם (האוניברסיטה הפתוחה), אסתי בן צבי (הטכניון), איריס גרונפלד וענת ליברמן (ת"א מרכזית), אנית שוחט ומיה שולגה (ת"א חברה וניהול), דורית בר-אש (ת"א רפואה), נטלי מלניק (ת"א מדעים), אנה איליונסקי (מכון ויצמן).

הרצאות אורח:

1. "פרויקט כתבי העת בעברית ב- JSTOR" שיחה עם גב' נטע סטרלסקי-ויסמן ראש תחום כתבי-עת, ספריית יונס וסוראיה נזריאן, אוניברסיטת חיפה.
 2. "זכויות יוצרים והשאלה בין-ספרייתית" שיחה עם עו"ד ג'ימי נתן, רכזת הרשאות וזכויות יוצרים, הספרייה הלאומית.
- לא ברור האם החוזה עם הספק קובע עבורנו או החוק במדינה (או הפרשנות לחוק זכות יוצרים - שאינו מספיק מפורט). ג'ימי הציעה שנלמד את הנושא כמה שיותר ונדאג לשני דברים עיקריים: 1. לתעד כל הפעילויות שלנו ו-2. לכתוב DISCLAIMER באתר השב"ס, בטופס הזמנה ובהודעת האספקה כמו בספרייה הלאומית:

הצהרת זכויות יוצרים

הודעה בדבר מגבלות של זכויות יוצרים

חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (ישראל) חל על עשיית צילומים, סריקות והעתקים אחרים של חומר מוגן בזכויות יוצרים. הספרייה הלאומית תספק העתקים בדפוס או בפורמט דיגיטלי של חומרים מהאוסף שלה על פי חוק זכות יוצרים. ייתכן שיידרש אישור בכתב מבעלי זכויות היוצרים. בתנאים מסוימים המפורטים בחוק, הספרייה הלאומית יכולה לספק עותק של יצירה, בחלקה או במלואה, לצורך מחקר או שימוש אישי (בין יתר) על פי הנחיות לשימוש הוגן. אם משתמש מגיש בקשה לצלם, או עושה שימוש בצילום, מעבר ל"שימוש הוגן", הרי שהמשתמש יהיה אחראי להפרת זכויות יוצרים.

הספרייה הלאומית שומרת לעצמה את הזכות לסרב לבקשה אם, לפי שיקול דעתה, מילוי הבקשה יהיה כרוך בהפרת חוק זכות יוצרים.

הריני מצהיר/ה שאני יודע/ת ומקבל/ת את המגבלות של זכויות יוצרים ומתחייב/ת שהבקשה שלי היא בהתאם לחוק זכות יוצרים.

Fair Use must consider all of the following:

- the purpose and character of use
- the nature of the copyrighted work
- the amount and substantiality of the portion taken
- the effect of the use upon the potential market

The "Rule of Two"

–Libraries may provide one article, per issue, per patron without requesting copyright permission

The "Suggestion of Five" for periodicals

–The borrowing library may receive copies of up to five articles from a single periodical title published during the last five years (as opposed to a single issue) per calendar year.

שאלות:

1. אם אפשר לספק מאמרים לבתי חולים אם הצורך אינו מחקרי? התשובה: יש להפעיל שיקול דעת אם זה לטיפול מידי של מטופל ניתן לספק, אבל עקרונית, אסור לספק לבתי חולים פרטיים.
2. האם אפשר לספק סריקה של מחזה שלם או חלק ממנו? התשובה: חייבים אישור המו"ל.
3. האם אפשר לספק כתבות מעיתונות יומית? התשובה: לא לספק מעיתונות יומית אם ניתן לקנות מאמרים בודדים באתר העיתון.

ג'ימי תשלח דוגמא של חוזה מ- EBSCO שמאפשר ILL.

ישנן שתי תוכנות של רישוי כ"ע אלקטרוניים.

• WORLDSHARE LICENSE MANAGER

מאפשרת הכנסת הסעיפים הרלוונטיים להשב"ס לרשומה הביבליוגרפית בקטלוג. העלות השנתית היא: 6
€ 375,00 + תשלום חד פעמית של € 945,00.

• SERIALS SOLUTIONS

בנוסף, באוניברסיטה העברית מנהלים מעקב אחרי כמות ההזמנות מכתבי עת אלקטרוניים. רשות הספריות של האוניברסיטה העברית עובדת על מערכת בשם CORRAL שהוא מערכת שאוספת את כל הנתונים של החוזים של כתבי העת והספרים האלקטרוניים וממנה אפשר לשלוח את הנתונים מהחוזים המתייחסים להשב"ס.

עדכונים ודיונים:

- מעבר לעלמה של האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת חיפה ב- 2016. השם החדש של מודול ההשב"ס הוא RESOURCE SHARING והשם החדש של מודול ההשאלה הוא FULFILLMENT.
- מודול ISO-ILL הספריות הממשיכות לעבוד באל"ף מתבקשות לפעול למעבר לעבודה ב-ISO.
- עתידי השב"ס: התקיים דיון על דרכים להסביר את החשיבות והחיוניות של השב"ס לבעלי תפקידים במוסד ולחוקרים, ושאל ספרייה לא יכולה לספק את כל הצרכים לבד. הוחלט להקים צוות לטיפול בשיווק משותף. הוזכר שהשם של האוניברסיטה חשוב ומשמעותי בפניה לאוניברסיטאות בחו"ל או קניה ממו"לים, זאת מאחר ויודעים שהאוניברסיטאות מתחייבות לתשלום וגם לשימוש הוגן. ואכן, ההסכמים עם המו"לים תמיד מציינים שמותר לשלוח מאמר רק דרך גוף כמו השאלה בין-ספרייתית, לדוגמא:
It is permitted to fulfill requests as part of the practice commonly known as "interlibrary loan"
- חברי צוות שיווק של השב"ס הם: לין, אורלי, עדנה, איריס, דודו, דבורה ושי.
- חברת ORIAN: מספר ספריות דיווחו על בעיות עם חברת הבלדרות כגון: השליח לא עומד בהתחייבות להגיע שלוש פעמים בשבוע בשעות הבוקר. בנוסף, מספר ספריות קיבלו מכתבים על עליית המחירים באוגוסט 2015. לין מרכזת ומטפלת בכל הנושאים הקשורים ל- ORIAN מול הנציג של החברה. אוניברסיטה הפתוחה עדיין שולחת בדואר ולא באמצעות ORIAN. הבקשה לעבור ל-ORIAN הועבר להנהלת האוניברסיטה הפתוחה.

- **מחירי השב"ס:** תת-הועדה מבקשת להעביר למנהלי הספריות את הבקשה להעלות את המחירים ל-12 ₪ לספר במידה ותהיה עלייה בתעריפים של ORIAN. (המחירים הועלו בפעם האחרונה בשנת 2008). לגבי מאמרים, (פחות מ-50 עמ') היתה הסכמה פה אחד לבקש ממנהלי הספריות והועדה המתמדת לעבור למחירים אחידים כמו שאר הספריות בעולם.
- **תשלומים אונליין:** באוניברסיטה הפתוחה החיוב נזקק לחשבון של התלמיד במוסד. בלאומית, ניתן לשלם לבד אונליין אבל רב הקוראים מעדיפים את העזרה של הספרנים. בתל אביב יש טופס אלקטרוני, אבל הקוראים חייבים להתקשר לבצע את התשלום. תת הועדה מבקשת שמנהלי הספריות ינסו לדאוג לתשלומי אונליין בכל הספריות.
- **מדיניות אחידה לגבי מועדי החזרת ספרים וקנסות:** הוסכם שכל ספרייה תגביל את תקופת ההשאלה של ספרי השב"ס לקוראים שלה, ותעשה כל מאמץ להחזיר את הספרים בתום תקופה זו.
- **השב"ס של ספרים אלקטרוניים:** תוכנת [OCCAM'S READER](#) תהיה מוכנה לשימוש כ- STAND-ALONE בסוף 2015. הוחלט לפנות למלמ"ד לגבי רכישה משותפת. האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל-אביב (סוראסקי) וחיפה ביקשו להשתתף ב- TRIAL. פורום מנהלי הספריות הארצי דן כעת בנושא של ספרים אלקטרוניים והשב"ס עם עורכי דין.
- **פיתוחים בממשק החדש של ה- ULI** יצאה בקשה לוועדת היגוי של הקטלוגים המאוחדים שהקודים של הספריות יופיעו ברשימת המצאי בנוסף לשמות המוסדות. כיום, מופיעה רשומה תחת "אוניברסיטת תל-אביב", לדוגמה, ואין דרך מהירה לדעת באיזה מספריות הקמפוס מדובר.
- **איכות המאמרים סרוקים:** לפני שמספקים מאמרים יש לעשות CROPPING כדי לספק מאמרים באיכות דומה למאמרים שנולדו בצורה דיגיטלית. אין לחייב על עמודים שאינם חלק מהמאמר כמו הצהרות זכויות יוצרים. ישנן תוכנות חינוכיות כמו PDF CREATOR ויש את ACROBAT PROFESSIONAL. כדאי לבקש ממנהלי הספריות לרכוש תוכנות וחומרות חדישות כדי שכל ספרייה תספק ברמה גבוה.
- **אמנת השירות:** יש לתת לעובדים החדשים לקרוא אותה [באתר תת הועדה](#)
- **בקשות:** לשלוח הזמנות עבור JAR ו JTR ל- JMS ולא ישירות אל הספריות. להמשיך לשלוח FRTS עבור ספרים מוזמנים ומאחרים. להקפיד על חבילות מסודרות. להקפיד לשים את טפסי המשלוח בתוך הספר העליון בחבילה.
- פרידה מרגשת מענת מאוניברסיטת תל-אביב שעבדה אתנו במשך 8 שנים.

רשמו: לין, גילה ואיריס